Bendra rekomendacija

dėl plačiai žinomų ženklų apsaugos nuostatų,

Paryžiaus sąjungos dėl pramoninės nuosavybės apsaugos asamblėjos

ir

Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (WIPO) Generalinės asamblėjos

priimta

1999 m. rugsėjo 20–29 d.
WIPO valstybių narių asamblėjų
trisdešimt ketvirtojoje posėdžių sesijoje

Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacija

Ženeva 2000

PRATARMĖ

Bendra rekomendacija dėl Plačiai žinomų ženklų apsaugos nuostatų kartu su Nuostatų tekstu, kurį Prekių ženklų, pramoninio dizaino ir geografinių nuorodų teisės nuolatinis komitetas (SCT) priėmė savo antrosios sesijos antrojoje dalyje (1999 m. birželio 7–11 d.), buvo priimta per Paryžiaus sąjungos dėl pramoninės nuosavybės apsaugos asamblėjos ir Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos Generalinės asamblėjos jungtinę sesiją WIPO valstybių narių asamblėjų trisdešimt ketvirtojoje posėdžių sesijoje (1999 m. rugsėjo 20–29 d.).

Plačiai žinomų ženklų apsaugos nuostatų projektą WIPO Plačiai žinomų ženklų ekspertų komitetas svarstė savo pirmojoje sesijoje (1995 m. lapkričio 13–16 d.), antrojoje sesijoje (1996 m. spalio 28–31 d.) ir trečiojoje sesijoje (1997 m. spalio 20–23 d.). Prekių ženklų, pramoninio dizaino ir geografinių nuorodų teisės nuolatinis komitetas (SCT) šį darbą tęsė savo pirmojoje sesijoje (1998 m. liepos 13–17 d.), antrosios sesijos pirmojoje dalyje (1999 m. kovo 15–17 d.) ir antrosios sesijos antrojoje dalyje (1999 m. birželio 7–11 d.).

Rekomendacija – tai pirmas bandymas WIPO politiką, kuria siekiama prisiderinti prie pramoninės nuosavybės srityje vykstančių pokyčių tempo, įgyvendinti svarstant naujas galimybes pagreitinti tarptautinių suderintų bendrųjų principų plėtrą. Naujo požiūrio į tarptautinės intelektinės nuosavybės teisės laipsnišką plėtotę metmenys buvo nubrėžti 1998–1999 metų WIPO programos ir biudžeto dokumente, kurio skyriuje „Pagrindinė programa 09“ sakoma:

> „Atsižvelgiant į praktinę būtinybę pagreitinti tam tikrų tarptautinių suderintų bendrųjų principų ir taisyklių plėtotę bei įgyvendinimą pramoninės nuosavybės teisėje, būsimojoje šios pagrindinės programos strategijoje dėmesys turi būti atkreiptas į būdus, kuriais galima papildyti sutartimis pagrįstą požiūrį […]. Jei valstybės narės manys, kad tai atitinka jų interesus, į pramoninės nuosavybės principų bei taisyklių derinimą ir administravimo koordinavimą galima žiūrėti lanksčiau, kad rezultatai būtų greičiau gauti ir pritaikyti, taip pat kad pramoninės nuosavybės sistemos administratoriams ir naudotojams būtų anksčiau užtikrinta praktinė nauda“ (žr. dokumentą A/322-WO/BC/18/2, p. 86).

Šioje knygelėje skelbiamas Bendros rekomendacijos tekstas kartu su nuostatomis ir Tarptautinio biuro parengtais paaiškinimais.

TURINYS

Puslapis

Bendra rekomendacija ……..

1 straipsnis: Sąvokos ……

I DALIS

PLAČIAI ŽINOMŲ ŽENKLŲ NUSTATYMAS

2 straipsnis: Nustatymas, ar ženklas valstybėje narėje yra plačiai žinomas ……

II DALIS

APSAUGOS TAIKYMO SRITIS

3 straipsnis: Plačiai žinomų ženklų apsauga; nesąžiningi ketinimai

4 straipsnis: Klaidinamai panašūs ženklai …….

5 straipsnis: Klaidinamai panašūs įmonę identifikuojantys ženklai ……..……

6 straipsnis: Klaidinamai panašūs domenų pavadinimai ……

Tarptautinio biuro parengti paaiškinimai …….

Bendra rekomendacija

Paryžiaus sąjungos dėl pramoninės nuosavybės apsaugos asamblėja ir Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (WIPO) Generalinė asamblėja,

atsižvelgdamos į Paryžiaus konvencijos dėl pramoninės nuosavybės apsaugos nuostatas dėl plačiai žinomų ženklų apsaugos,

rekomenduoja kiekvienai valstybei narei Prekių ženklų, pramoninio dizaino ir geografinių nuorodų teisės nuolatinio komiteto (SCT) antrosios sesijos antrojoje dalyje priimtas nuostatas naudoti kaip plačiai žinomų ženklų apsaugos gaires,

taip pat rekomenduoja kiekvienai Paryžiaus sąjungos ar WIPO valstybei narei, kuri yra ir kokios nors kompetenciją prekių ženklų registracijos srityje turinčios regioninės tarpvyriausybinės organizacijos narė, atkreipti tos organizacijos dėmesį į galimybę, vadovaujantis *mutatis mutandis* šio dokumento nuostatomis, apsaugoti plačiai žinomus ženklus.

Toliau pateikiamos Nuostatos.

1 straipsnis

Sąvokos

Šiose Nuostatose:

i) „valstybė narė“ – Paryžiaus sąjungos dėl pramoninės nuosavybės apsaugos ir (arba) Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos valstybė narė;

ii) „Tarnyba“– bet kuri agentūra, kuriai valstybė narė yra pavedusi registruoti ženklus;

iii) „kompetentinga institucija“ – administracinė, teisminė ar pusiau teisminė valstybės narės institucija, kompetentinga nustatyti, ar ženklas yra plačiai žinomas, ir rūpintis plačiai žinomų ženklų apsauga;

iv) „įmonę identifikuojantis ženklas“ – bet koks ženklas, naudojamas fizinio asmens, juridinio asmens, organizacijos ar asociacijos įmonei nurodyti;

v) „domeno pavadinimas“ – raidžių ir skaitmenų seka, kuri atitinka interneto skaitmeninį adresą.

I DALIS

PLAČIAI ŽINOMŲ ŽENKLŲ NUSTATYMAS

2 straipsnis

Nustatymas, ar ženklas valstybėje narėje yra plačiai žinomas

1) [*Veiksniai, į kuriuos atkreiptinas dėmesys*] a) Nustatydama, ar ženklas yra plačiai žinomas, kompetentinga institucija atsižvelgia į visas aplinkybes, leidžiančias jai daryti išvadą, kad ženklas yra plačiai žinomas.

   b) Svarbiausia, kompetentinga institucija išnagrinėja jai pateiktą informaciją apie veiksnius, leidžiančius spręsti, ar ženklas yra plačiai žinomas, ar ne, įskaitant šią informaciją, bet ja neapsiribojant:

   1. ženklo pažinimo ir atpažinimo atitinkamame visuomenės sluoksnyje lygis;

   2. ženklo bet kokio naudojimo trukmė, mastas ir geografinė sritis;

   3. ženklo bet kokio reklamavimo trukmė, mastas ir geografinė sritis, įskaitant prekių ir (arba) paslaugų, kurioms taikomas ženklas, reklamą ar viešinimą ir pristatymą mugėse ar parodose;

   4. ženklo registracijų trukmė ir ženklo bei (arba) paraiškų jį įregistruoti geografinė sritis, pagal kurias sprendžiama apie ženklo naudojimą ar pažinimą;

   5. įregistruoti sprendimų dėl teisių į ženklą sėkmingo įgyvendinimo atvejai, o svarbiausia, atvejai, kai kompetentingos institucijos pripažino jį plačiai žinomu ženklu;

   6. ženklui priskiriama vertė.

   c) Nurodytieji veiksniai – tai gairės, padedančios kompetentingai institucijai nustatyti, ar ženklas yra plačiai žinomas; tie veiksniai nėra išankstinės prielaidos, nulemiančios tokią išvadą. Kiekvienu atveju išvada priklauso nuo konkrečių aplinkybių. Kai kuriais atvejais svarbūs gali būti visi veiksniai. Kitais atvejais svarbūs gali būti tik kai kurie veiksniai. Dar kitais atvejais nė vienas veiksnys nėra svarbus, ir sprendimas gali priklausyti nuo b punkte neišvardytų papildomų veiksnių. Tokie papildomi veiksniai gali būti svarbūs patys savaime arba kartu su vienu ar keliais pirmiau b punkte išvardytais veiksniais.

2) [*Svarbus visuomenės sluoksnis*] a) Svarbiems visuomenės sluoksniams priklauso, bet jais neapsiriboja:

   i) faktiniai ir (arba) potencialūs prekių ir (arba) paslaugų, kurios žymimos ženklu, rūšies vartotojai;

ii) asmenys, prisidedantys prie prekių ir (arba) paslaugų, kurios žymimos ženklu, rūšies platinimo;

iii) verslininkų sluoksniai, prekiaujantys tokios rūšies prekėmis ir (arba) paslaugomis, kurios žymimos ženklu.

b) Jei nustatoma, kad ženklas yra plačiai žinomas bent viename svarbiame kurios nors valstybės narės visuomenės sluoksnyje, toji valstybė narė tokį ženklą laiko plačiai žinomu.

c) Jei nustatoma, kad ženklas yra plačiai žinomas bent viename svarbiame kurios nors valstybės narės visuomenės sluoksnyje, toji valstybė narė tokį ženklą gali laikyti plačiai žinomu.

d) Valstybė narė gali nustatyti, kad ženklas yra plačiai žinomas net tada, kai jis nėra plačiai žinomas arba, valstybei narei taikant c punktą, kai jis nėra žinomas jokiame svarbiame tos valstybės narės visuomenės sluoksnyje.

3) [*Veiksniai, į kuriuos atsižvelgti neturi būti reikalaujama*] a) Valstybė narė neturi reikalauti, kad nustatant, ar ženklas yra plačiai žinomas, būtų atsižvelgiama:

i) į tai, kad valstybėje narėje ženklas yra naudojamas arba kad ženklas joje yra įregistruotas, arba kad joje yra paduota paraiška įregistruoti ženklą arba nustatyti, kad ženklas joje galiotų;

ii) į tai, kad kokioje nors teritorijoje, kuri nėra valstybė narė, ženklas yra plačiai žinomas arba kad ženklas joje yra įregistruotas, arba kad joje yra paduota paraiška įregistruoti ženklą arba nustatyti, kad ženklas joje galiotų; siekiama, kad ji joje galiotų; arba

iii) į tai, kad ženklas valstybės narės plačiajai visuomenei yra plačiai žinomas.

b) Nepaisant a punkto ii papunkčio, valstybė narė, taikydama 2 dalies d punktą, gali reikalauti, kad ženklas būtų plačiai žinomas vienoje ar keliose ne valstybės narės teritorijose.

II DALIS

APSAUGOS TAIKYMO SRITIS

3 straipsnis

Plačiai žinomų ženklų apsauga; nesąžiningi ketinimai

1) [*Plačiai žinomų ženklų apsauga*] Valstybės narės plačiai žinomus ženklus nuo klaidinamai panašių ženklų, įmones identifikuojančių ženklų ir domenų pavadinimų ima saugoti bent tada, kai ženklas toje valstybėje narėje tampa plačiai žinomu.

2) [*Atsižvelgimas į nesąžiningus ketinimus*] Taikant šių Nuostatų II dalį, nesąžiningi ketinimai gali būti laikomas vienu iš veiksnių, į kuriuos atsižvelgtina vertinant konkurentų interesus.

4 straipsnis

Klaidinamai panašūs ženklai

1) [*Klaidinamai panašūs ženklai*] a) Ženklas laikomas klaidinamai panašiu į plačiai žinomą ženklą, kai tas ženklas ar kuri nors esminė jo dalis yra galintis suklaidinti plačiai žinomo ženklo atgaminys, imitacija, vertimas ar transliteracija, jei toks ženklas ar kuri nors esminė jo dalis yra naudojama, jei yra paduota paraiška jį įregistruoti arba jis yra įregistruotas prekėms ir (arba) paslaugoms, kurios yra tapačios prekėms ir (arba) paslaugoms, kurioms taikomas plačiai žinomas ženklas, arba panašios į jas.

b) Kad ir kokios būtų prekės ir (arba) paslaugos, kurioms ženklas yra naudojamas, kurioms jį įregistruoti yra paduota paraiška arba kurioms jis yra įregistruotas, tas ženklas laikomas klaidinamai panašiu į plačiai žinomą ženklą, kai jis arba kuri nors esminė jo dalis yra plačiai žinomo ženklo atgaminys, imitacija, vertimas ar transliteracija ir kai yra tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

i) tai, kad toks ženklas naudojamas, rodytų esant ryšį tarp prekių ir (arba) paslaugų, kurioms ženklas yra naudojamas, kurioms jį įregistruoti yra paduota paraiška arba kurioms jis yra įregistruotas, ir plačiai žinomo ženklo savininko ir galėtų pakenkti jo interesams;

ii) tokį ženklą naudojant gali būti nesąžiningai pakenkta plačiai žinomo ženklo skiriamiesiems požymiams arba jie gali būti sumenkinti ;

iii) naudojant tokį ženklą būtų nesąžiningai pasinaudojama plačiai žinomo ženklo skiriamųjų požymių teikiamais pranašumais.

c) Nepaisant 2 straipsnio 3 dalies a punkto iii papunkčio, kai valstybė narė taiko šio straipsnio 1 dalies b punkto ii ir iii papunkčius, ji gali reikalauti, kad plačiai žinomas ženklas būtų žinomas plačiajai visuomenei.

d) Nepaisant šio straipsnio 2–4 dalių, valstybės narės neprivalo taikyti:

i) šio straipsnio 1 dalies a punkto, kad nustatytų, ar ženklas yra klaidinamai panašus į plačiai žinomą ženklą, jei tas ženklas buvo naudojamas arba buvo įregistruotas, arba buvo paduota paraiška jį įregistruoti valstybėje narėje arba kad jis galiotų joje

prekėms ir (arba) paslaugoms, kurios yra tapačios prekėms ir (arba) paslaugoms, kurioms taikomas plačiai žinomas ženklas, arba yra panašios į jas, iki to laiko, kai plačiai žinomas ženklas tapo toje valstybėje narėje plačiai žinomas;

ii) šio straipsnio 1 dalies b punkto, kad nustatytų, ar ženklas yra klaidinamai panašus į plačiai žinomą ženklą, tokiu mastu, kokiu tas ženklas buvo naudojamas, buvo paduota paraiška jį įregistruoti arba jis buvo įregistruotas valstybėje narėje arba kad galiotų joje tam tikroms prekėms ir (arba) paslaugoms, iki to laiko, kai plačiai žinomas ženklas tapo toje valstybėje narėje plačiai žinomas,

išskyrus atvejus, kai ženklas yra nesąžiningai naudojamas arba įregistruotas arba paraiška jį įregistruoti yra paduota turint nesąžiningų ketinimų.

2) [*Užprotestavimo tvarka*] Jei galiojanti teisė trečiosioms šalims leidžia užprotestuoti ženklo registraciją, pagrindas paduoti protestą yra ženklo klaidinamas panašumas į plačiai žinomą ženklą pagal šio straipsnio 1 dalies a punktą.

3) [*Registracijos pripažinimo negaliojančia tvarka*] a) Plačiai žinomo ženklo savininkas turi teisę reikalauti, kad per ne trumpiau kaip penkerius metus nuo tos dienos, kai Tarnyba viešai paskelbė apie registraciją, kompetentingos institucijos sprendimu ženklo, kuris yra klaidinamai panašus į plačiai žinomą ženklą, registracija būtų pripažinta negaliojančia.

b) Jei kompetentinga institucija gali savo iniciatyva ženklo registraciją pripažinti negaliojančia, pagrindas tai padaryti per ne trumpiau kaip penkerius metus nuo tos dienos, kai Tarnyba viešai paskelbė apie registraciją, yra ženklo klaidinamas panašumas į plačiai žinomą ženklą.

4) [*Draudimas naudoti*] Plačiai žinomo ženklo savininkas turi teisę reikalauti, kad kompetentingos institucijos sprendimu būtų uždrausta naudoti ženklą, kuris yra klaidinamai panašus į plačiai žinomą ženklą. To pareikalauti galima per ne trumpiau kaip penkerius metus nuo tada, kai plačiai žinomo ženklo savininkas sužinojo apie klaidinamai panašaus ženklo naudojimą.

5) [*Jokios senaties nesąžiningos registracijos ar nesąžiningo naudojimo atveju*] a) Nepaisant šio straipsnio 3 dalies, valstybė narė gali nenustatyti jokio termino pateikti reikalavimui pripažinti negaliojančia ženklo, kuris yra klaidinamai panašus į plačiai žinomą ženklą, registraciją, jei toks klaidinamai panašus ženklas buvo įregistruotas nesąžiningai.

b) Nepaisant šio straipsnio 4 dalies, valstybė narė gali nenustatyti jokio termino pateikti reikalavimui uždrausti naudoti ženklą, kuris yra klaidinamai panašus į plačiai žinomą ženklą, jei klaidinamai panašus ženklas buvo naudojamas nesąžiningai.

c) Šią straipsnio dalį taikydama nesąžiningiems ketinimams nustatyti, kompetentinga institucija atsižvelgia į tai, ar asmuo, įregistravęs ar naudojęs ženklą, kuris yra klaidinamai panašus į plačiai žinomą ženklą, tuo metu, kai ženklas buvo naudojamas arba įregistruotas arba kai buvo paduota paraiška jį įregistruoti, žinojo ar galėjo žinoti apie plačiai žinomą ženklą.

6) [*Jokios senaties registracijos, kai ženklas nenaudojamas, atveju*] Nepaisant šio straipsnio 3 dalies, valstybė narė negali nustatyti jokio termino pateikti reikalavimui pripažinti negaliojančia ženklo, kuris yra klaidinamai panašus į plačiai žinomą ženklą, registraciją, jei tas ženklas buvo įregistruotas, bet niekuomet nebuvo naudojamas.

5 straipsnis

Klaidinamai panašūs įmonę identifikuojantys ženklai

1) [*Klaidinamai panašūs įmonę identifikuojantys ženklai*] a) Įmonę identifikuojantis ženklas laikomas klaidinamai panašiu į plačiai žinomą ženklą, kai tas įmonę identifikuojantis ženklas ar kuri nors esminė jo dalis yra plačiai žinomo ženklo atgaminys, imitacija, vertimas ar transliteracija ir kai yra tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

i) tai, kad toks įmonę identifikuojantis ženklas naudojamas, rodytų esant ryšį tarp įmonės, kuriai ženklas yra naudojamas, ir plačiai žinomo ženklo savininko ir galėtų pakenkti jo interesams;

ii) naudojant tokį įmonę identifikuojantį ženklą gali būti nesąžiningai pakenkta plačiai žinomo ženklo skiriamiesiems požymiams arba jie gali būti sumenkinti;

iii) naudojant tokį įmonę identifikuojantį ženklą būtų nesąžiningai naudojamasi plačiai žinomo ženklo skiriamųjų požymių teikiamais pranašumais.

b) Nepaisant 2 straipsnio 3 dalies iii papunkčio, kai valstybė narė taiko šio straipsnio 1 dalies a punkto ii ir iii papunkčius, ji gali reikalauti, kad plačiai žinomas ženklas būtų žinomas plačiajai visuomenei.

c) Valstybės narės neprivalo taikyti šio straipsnio a punkto, kad nustatytų, ar įmonę identifikuojantis ženklas yra klaidinamai panašus į plačiai žinomą ženklą, jei įmonę identifikuojantis ženklas buvo naudojamas arba buvo įregistruotas, arba buvo paduota paraiška jį įregistruoti valstybėje narėje arba kad jis galiotų joje dar prieš plačiai žinomam ženklui tampant plačiai žinomam valstybėje narėje, išskyrus atvejus, kai įmonę identifikuojantis ženklas buvo naudojamas ar įregistruotas nesąžiningai arba paraiška jį įregistruoti buvo paduota turint nesąžiningų ketinimų .

2) [*Draudimas naudoti*] Plačiai žinomo ženklo savininkas turi teisę reikalauti, kad kompetentingos institucijos sprendimu būtų uždrausta naudoti įmonę identifikuojantį ženklą, kuris yra klaidinamai panašus į plačiai žinomą ženklą. To pareikalauti galima per ne trumpiau kaip penkerius metus nuo tada, kai plačiai žinomo ženklo savininkas sužinojo apie klaidinamai panašaus įmonę identifikuojančio ženklo naudojimą.

3) [*Jokios senaties nesąžiningos registracijos ar nesąžiningo naudojimo atveju*] a) Nepaisant šio straipsnio 2 dalies, valstybė narė gali nenustatyti jokio termino pateikti reikalavimui uždrausti naudoti įmonę identifikuojantį ženklą, kuris yra klaidinamai panašus į plačiai žinomą ženklą, jei toks klaidinamai panašus įmonę identifikuojantis ženklas buvo naudojamas nesąžiningai.

b) Šią straipsnio dalį taikydama nesąžiningumui nustatyti, kompetentinga institucija atsižvelgia į tai, ar asmuo, įregistravęs ar naudojęs įmonę identifikuojantį ženklą, kuris yra klaidinamai panašus į plačiai žinomą ženklą, tuo metu, kai įmonę identifikuojantis ženklas buvo naudojamas arba įregistruotas arba kai buvo paduota paraiška jį įregistruoti, žinojo ar galėjo žinoti apie plačiai žinomą ženklą.

6 straipsnis

Klaidinamai panašūs domenų pavadinimai

1) [*Klaidinamai panašūs domenų pavadinimai*] Domeno pavadinimas laikomas klaidinamai panašiu į plačiai žinomą ženklą bent tada, kai tas domeno pavadinimas ar kuri nors esminė jo dalis yra plačiai žinomo ženklo atgaminys, imitacija, vertimas ar transliteracija ir kai domeno pavadinimas yra įregistruotas ar naudojamas nesąžiningai.

2) [*Panaikinimas; perdavimas*] Plačiai žinomo ženklo savininkas turi teisę reikalauti, kad kompetentingos institucijos sprendimu klaidinamai panašų domeno pavadinimą įregistravęs asmuo panaikintų registraciją arba ją perduotų plačiai žinomo ženklo savininkui.

PAAIŠKINIMAI[*]

Parengta Tarptautinio biuro

[*] Šiuos paaiškinimus Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (WIPO) Tarptautinis biuras parengė tik aiškinamaisiais tikslais. Prekių ženklų, pramoninio dizaino ir geografinių nuorodų teisės nuolatinis komitetas (SCT) nutarė, kad šie paaiškinimai nebus teikiami Paryžiaus sąjungos asamblėjai ir WIPO Generalinei asamblėjai tvirtinti, bet sudarys Tarptautinio biuro parengtą aiškinamąjį dokumentą, kad esant Nuostatų ir šių paaiškinimų neatitikimui viršenybę turėtų Nuostatos (žr. dokumento SCT/2/5 17 dalį).

1 straipsnio paaiškinimai

1.1. *i ir ii papunkčiai*. Šie papunkčiai suprantami be paaiškinimų.

1.2. *iii papunktis*. Kompetentingos institucijos teisinis statusas priklauso nuo konkrečios valstybės narės nacionalinės [teisės] sistemos. Sąvoka yra plati, kad ją būtų galima taikyti visoms valstybėse narėse esančioms [teisės] sistemoms.

1.3. *iv papunktis*. „Įmonę identifikuojantys ženklai“ – tai ženklai, kurie žymi įmones, bet ne įmonės siūlomus gaminius ar paslaugas, nes ši funkcija priklauso tik prekių ženklui. Įmonę identifikuojančiais gali būti ženklai, pavyzdžiui, firmų vardai, įmonių simboliai, emblemos ar logotipai. Ženklai ir įmonę identifikuojantys ženklai painiojami dėl to, kad kartais įmonės pavadinimas, t. y. įmonę identifikuojantis ženklas, yra toks pat, kaip ir vienas iš įmonės prekių ženklų.

1.4. *v papunktis*. Interneto domenų pavadinimus galima apibūdinti kaip patogius naudoti interneto skaitmeninių adresų pakaitalus. Interneto skaitmeninis adresas (dar vadinamas „interneto protokolo adresu“ arba „IP adresu“) yra skaitmeninis kodas, kuris leidžia nustatyti konkretų su internetu sujungtą kompiuterį. Domeno pavadinimas – lengvai įsimenamas tokio adreso pakaitalas, kuris surinktas kompiuteriu automatiškai konvertuojamas į skaitmeninį adresą.

2 straipsnio paaiškinimai

2.1. *1 dalies a punktas*. Ženklo savininkas, ketinantis įrodyti, kad ženklas yra plačiai žinomas, privalo pateikti tokį teiginį įrodančią informaciją. 1 dalies a punkte reikalaujama, kad kompetentinga institucija atsižvelgtų į visas aplinkybes, nurodytas siekiant įrodyti, kad ženklas yra plačiai žinomas.

2.2. *1 dalies b punktas*. 1 dalies b punkte išvardyta keletas pavyzdžių tų kriterijų, į kuriuos kompetentinga institucija privalo atsižvelgti, jei jie yra pateikti. Institucija negali reikalauti, kad būtų pateiktas vienas kuris konkretus kriterijus; kokią informaciją pateikti, sprendžia apsaugos prašanti šalis. Tai, kad netenkinamas kuris nors kriterijus, savaime dar nereiškia, kad tas ženklas nėra plačiai žinomas.

2.3. *Nr. 1*. Kokiu mastu ženklas yra žinomas ar atpažįstamas, galima nustatyti atlikus vartotojų apklausą ir viešosios nuomonės tyrimus. Komentuojamame punkte tokie būdai pripažįstami, bet nėra nustatyta jokių standartų, kokie metodai turėtų būti taikomi ar kokie kiekybiniai rezultatai turėtų būti gauti.

2.4. *Nr. 2*. Nustatant, ar tam tikras ženklas tam tikrame visuomenės sluoksnyje yra plačiai žinomas, ar ne, ženklo naudojimo trukmė, mastas ir geografinė sritis yra labai svarbūs rodikliai. Atkreiptinas dėmesys į 2 straipsnio 3 dalies a punkto i papunktį, kuriame numatyta, jog negalima reikalauti, kad ženklas būtų faktiškai naudojamas toje valstybėje, kurioje jis turėtų būti apsaugotas kaip plačiai žinomas ženklas. Tačiau

ženklo naudojimas kaimyninėse teritorijose, teritorijose, kuriose kalbama ta pačia kalba arba kalbomis, teritorijose, kurios įeina į tų pačių žiniasklaidos priemonių (televizijos ar spaudos) aprėptį, arba teritorijose, kurios turi glaudžius prekybinius ryšius, gali būti svarbus rodiklis nustatant, ar tas ženklas yra žinomas konkrečioje valstybėje.

2.5. Sąvoka „naudojimas“ nėra apibrėžta. Nacionaliniu arba regioniniu lygiu klausimas, kas yra ženklo „naudojimas“, paprastai iškyla firminio ženklo teises įgyjant naudojimo pagrindu, panaikinant registraciją dėl nenaudojimo arba skiriamuosius ženklo požymius įgyjant naudojimo pagrindu. Tačiau taikant šias Nuostatas sąvoka „naudojimas“ turėtų apimti ir ženklo naudojimą internete.

2.6. *Nr. 3*. Nors „ženklo reklamavimą“ galima laikyti jo naudojimu, ženklo reklamavimas yra nurodytas kaip atskiras kriterijus, padedantis nustatyti, ar ženklas yra plačiai žinomas. Taip pasielgta daugiausia norint išvengti ginčų, ar ženklo reklamavimą galima laikyti ženklo naudojimu. Rinkoje daugėjant konkuruojančių prekių ir (arba) paslaugų, tai, ar visuomenė žino tam tikrą ženklą, ypač naujų prekių ir (arba) paslaugų ženklą, priklauso pirmiausia nuo to ženklo reklamavimo. Pavyzdžiui, reklama spaudoje ar elektroninėse priemonėse (įskaitant internetą) yra viena reklamavimo forma. Kitas reklamavimo pavyzdys būtų prekių ir (arba) paslaugų eksponavimas mugėse ar parodose. Kadangi parodos lankytojai gali atvykti iš įvairių valstybių (nors parodoje gali dalyvauti tik vienos valstybės nacionaliniai subjektai, pavyzdžiui, kai rengiamos nacionalinės mugės ar parodos), sąvoka „reklamavimas“ ta prasme, kokia ji vartojama Nr. 3, vartojama kalbant ne vien apie tarptautines muges ar parodas.

2.7. *Nr. 4*. Ženklo registracijų pasaulyje skaičius ir jų trukmė gali būti rodiklis, ar tokį ženklą galima laikyti plačiai žinomu ženklu. Kai registracijų pasaulyje skaičius yra laikomas svarbiu rodikliu, nereikėtų reikalauti, kad tos registracijos būtų to paties asmens vardu, nes daugeliu atvejų ženklas nuosavybės teise priklauso įvairiose valstybėse esančioms skirtingoms įmonėms, priklausančioms tai pačiai grupei. Registracija yra svarbus rodiklis tik tokiu mastu, kokiu ji atspindi ženklo naudojimą ar atpažinimą, pavyzdžiui, jei ženklas yra faktiškai naudojamas valstybėje, kurioje jo galiojimas buvo įregistruotas arba buvo įregistruotas *bona fide* ketinant jį naudoti.

2.8. *Nr. 5*. Dėl teritorinio principo, tai plačiai žinomi ženklai yra teisiškai įgyvendinami nacionaliniu pagrindu. Sėkmingas teisės į plačiai žinomą ženklą įgyvendinimas arba konkretaus ženklo pripažinimas plačiai žinomu ženklu, pavyzdžiui, kaimyninėse valstybėse, gali būti rodikliu, kad ženklas yra plačiai žinomas tam tikroje valstybėje. Įgyvendinimą reikia aiškinti plačiai, jis apima ir užprotestavimo tvarką, kai plačiai žinomo ženklo savininkui pavyksta neleisti įregistruoti klaidinamai panašaus ženklo.

2.9. *Nr. 6*. Yra labai įvairių ženklų vertinimo būdų. Šis kriterijus nereiškia, kad siūloma taikyti kokį nors konkretų būdą. Juo tik pripažįstama, kad ženklui priskiriama vertė gali būti laikoma rodikliu, ar ženklas yra plačiai žinomas, ar ne.

2.10. *1 dalies c punkte* aiškiai sakoma, kad b punkte išvardyti kriterijai nesudaro jų baigtinio sąrašo ir kad atitiktis ar neatitiktis šiems veiksniams savaime dar neįrodo, kad konkretus ženklas yra plačiai žinomas arba ne.

2.11. *2 dalies a punktas.* a punkte yra pripažįstama, kad konkretus ženklas gali būti nežinomas plačiajai visuomenei, bet žinomas svarbiuose visuomenės sluoksniuose. i–iii papunkčiuose pateikiami trys svarbių visuomenės sluoksnių pavyzdžiai. Šie papunkčiai – tai tik iliustracija pavyzdžiais, todėl gali būti ir kitų svarbių visuomenės sluoksnių, kurie tuose papunkčiuose neapibūdinti.

2.12. *i papunktis.* Žodį „vartotojai“ reikia suprasti plačiąja prasme, o ne kaip taikomą kalbant vien apie asmenis, kurie faktiškai ir fiziškai naudoja gaminį. Šiuo atžvilgiu galima paminėti sąvoką „vartotojų apsauga“, vartojamą kalbant apie visas vartojančiosios visuomenės dalis. Kadangi prekių ar paslaugų, kurioms taikomas ženklas, pobūdis gali būti gana įvairus, kiekvienu konkrečiu atveju faktiški ir (arba) potencialūs vartotojai gali būti skirtingi. Faktiškų ir (arba) potencialių vartotojų grupes galima identifikuoti pagal tokius parametrus kaip tikslinė prekių ar paslaugų, kurioms naudojamas ženklas, grupė ar faktiškų pirkėjų grupė.

2.13. *ii papunktis.* Prekių ir paslaugų platinimo kanalai gali būti labai įvairūs – tai priklauso nuo jų pobūdžio. Tam tikros prekės parduodamos didžiuosiuose prekybos centruose, ir jas vartotojai gali lengvai įsigyti. Kitos prekės per akredituotus prekybininkus ar prekybos agentus platinamos tiesiogiai vartotojų darbo vietoje ar jų namuose. Tai reiškia, pavyzdžiui, kad vartotojų, kurie perka tik didžiuosiuose prekybos centruose, apklausa negali būti geru rodikliu nustatant, kuriai visuomenės daliai yra svarbus ženklas, naudojamas tik užsakant paštu parduodamoms prekėms.

2.14. *iii papunktis*. Verslo sluoksniui, paprastai susijusiam su prekėmis ir (arba) paslaugomis, kurioms taikomas ženklas, priklauso importuotojai, didmenininkai, licencijų ar franšizių turėtojai, suinteresuoti ir pasirengę prekiauti prekėmis bei paslaugomis, kurioms taikomas ženklas.

2.15. *2 dalies b punktas*. Kad ženklą būtų galima laikyti plačiai žinomu ženklu, pakanka, kad jis būtų plačiai žinomas bent vienam svarbiam visuomenės sluoksniui. Negalima taikyti griežtesnių kriterijų, pavyzdžiui, tokių, kad ženklas turi būti žinomas plačiajai visuomenei. Tokio draudimo priežastis yra ta, kad ženklai dažnai naudojami prekėms ar paslaugoms, kurios yra skirtos tam tikriems visuomenės sluoksniams, pavyzdžiui, tam tikras pajamas turintiems, tam tikro amžiaus ar tam tikros lyties vartotojams. Plačiau apibrėžus visuomenės sluoksnį, kuris turėtų pažinti ženklą, tarptautinė plačiai žinomų ženklų apsauga nepagerėtų, t. y. nebūtų uždrausta tokios teisės neturinčioms šalims tokius ženklus naudoti ar įregistruoti siekiant savo prekes ar paslaugas pristatyti kaip tikrojo ženklo savininko prekes ir paslaugas arba tokią teisę perduoti plačiai žinomo ženklo savininkui.

2.16. *2 dalies c punktas*. 2 dalies b punkte nustatyta, kad valstybės narės privalo apsaugoti ženklus, kurie yra plačiai žinomi bent viename svarbiame visuomenės sluoksnyje, tuo tarpu 2 dalies c punkte numatyta galimybė valstybėms narėms savanoriškai taip pat suteikti apsaugą ženklams, kurie tam tikrame svarbiame visuomenės sluoksnyje yra tik žinomi.

2.17. *2 dalies d punkte* paaiškinta, kad 2 dalies b punkte ir atitinkamais atvejais – c punkte yra numatytas minimalus apsaugos standartas ir kad valstybės narės gali laisvai nuspręsti suteikti apsaugą ženklams, kurie, pavyzdžiui, yra plačiai žinomi tik už valstybės, kurioje prašoma suteikti ženklo apsaugą, ribų.

2.18. *3 dalies a punkte* yra nustatytos tam tikros sąlygos, kurių įvykdyti valstybės narės negali reikalauti sprendžiant, ar ženklas yra plačiai žinomas.

2.19. *3 dalies b punktas.* Jei valstybėje narėje įmanoma apsaugoti ženklą remiantis tuo, kad jis plačiai žinomas už jos teritorijos ribų, ši dalis, taikant išimtį 3 dalies a punkto ii papunkčiui, valstybei narei leidžia reikalauti tokio fakto įrodymų.

3 straipsnio paaiškinimai

3.1. *Bendri paaiškinimai*. Apsauga, kuri turėtų būti suteikta plačiai žinomiems ženklams taikant šias Nuostatas, – tai apsauga nuo klaidinamai panašių ženklų, klaidinamai panašių įmones identifikuojančių ženklų ir klaidinamai panašių domenų pavadinimų. Nuostatos netaikomos tais atvejais, kai yra klaidinamas panašumas tarp plačiai žinomų ženklų ir geografinių nuorodų ar kilmės nuorodų. Tačiau Nuostatos - tik minimalus apsaugos standartas, o valstybės narės, žinoma, gali laisvai nuspręsti suteikti platesnę apsaugą.

3.2. *1 dalis*. Pagal šią dalį valstybės narės apsauga plačiai žinomam ženklui turi būti suteikta bent nuo tada, kai jis tapo plačiai žinomas toje valstybėje narėje. Tai reiškia, kad valstybė narė neprivalo suteikti apsaugos „tarptautiniu mastu“ žinomam ženklui, jei tas ženklas nėra plačiai žinomas toje valstybėje arba ženklas yra žinomas, nors ir nelabai gerai. Tačiau, kaip rodo pavartotas žodis „bent“, apsauga ženklui gali būti suteikta anksčiau nei jis tampa plačiai žinomas.

3.3. *2 dalis*. Bylose, susijusiose su plačiai žinomo ženklo apsauga, labai dažnai yra nesąžiningumo elementas. 2 dalyje į tai atsižvelgiama apibendrintai nurodant, kad į nesąžiningumą reikėtų atkreipti dėmesį siekiant nustatyti pusiausvyrą tarp šalių, dalyvaujančių plačiai žinomų ženklų apsaugos byloje, interesų.

4 straipsnio paaiškinimai

4.1. *1 dalies a punkte* apibrėžtos sąlygos, kurioms esant tariama, kad ženklas yra klaidinamai panašus į plačiai žinomą ženklą, kai taikomas tapačioms ar panašioms prekėms ir (arba) paslaugoms. Jei šios punkto sąlygos yra įvykdytos, taikomos 2–6 dalyse nurodytos ženklo gynimo priemonės.

4.2. *1 dalies b punktas* taikomas neatsižvelgiant į prekių ir (arba) paslaugų, kurioms taikomas klaidinamai panašus ženklas, pobūdį. 3–6 dalyse nurodytas ženklo apsaugos priemones galima taikyti tik tokiais atvejais, kai yra įvykdyta bent viena iš i–iii papunkčiuose nurodytų sąlygų. Kai ženklą reikia apsaugoti uždraudžiant įregistruoti, pavyzdžiui, klaidinamai panašų ženklą, kuris dar nėra naudojamas, i–iii papunkčių sąlygas reikia taikyti taip, tarsi toks klaidinamai panašus ženklas jau būtų buvęs naudotas, kaip rodo i bei iii papunkčiuose pavartota tariamoji nuosaka ir ii papunktyje pavartotas žodis „gali“.

4.3. *i papunktis.* Pagal šį papunktį ryšys tarp plačiai žinomo ženklo ir trečiosios šalies prekių ar paslaugų gali atsirasti, jei, pavyzdžiui, sukuriamas įspūdis, kad plačiai žinomo ženklo savininkas dalyvauja gaminant tas prekes ar siūlant tas paslaugas arba kad jis yra suteikęs leidimą tokiai gamybai ar siūlomoms paslaugoms ar jas remia. Plačiai žinomo ženklo savininko interesams gali būti pakenkta, jei prekių ir (arba) paslaugų, su kuriomis toks ryšys nustatomas, įvaizdis rinkoje yra prastas ir tai gali neigiamai atsiliepti plačiai žinomo ženklo prestižui.

4.4. *ii papunktis*. Šis papunktis būtų taikomas, pavyzdžiui, jei dėl klaidinamai panašaus ženklo naudojimo galėtų būti nesąžiningai pakenkta plačiai žinomo ženklo specifinėms pozicijoms rinkoje arba jos būtų sumenkintos. Dar vienas tokio sumenkinimo pavyzdys, kai klaidinamai panašus ženklas yra naudojamas žymėti prastesnės kokybės arba nemoralaus ar nepadoraus pobūdžio prekėms ar paslaugoms. Pavartotas žodis „nesąžiningai“ reiškia, kad tokie atvejai, kai trečioji šalis plačiai žinomą ženklą naudoja tokiu būdu, kuris neprieštarauja sąžiningai verslo praktikai (pavyzdžiui, daro nuorodą į plačiai žinomą ženklą apžvalgoje ar parodijose), nėra sumenkinimas.

4.5. *iii* papunktis. Šiame papunktyje nurodytas atvejis nuo atvejų, kuriems taikomi i ir ii papunkčiai, skiriasi tuo, kad čia neatsiranda jokio netinkamo prekių ir (arba) paslaugų tikrosios kilmės ryšio (kaip i papunktyje), ir plačiai žinomo ženklo vertė visuomenės akyse nesumažėja (kaip ii papunktyje), bet toks naudojimas reikštų, pavyzdžiui, kad asmuo, naudojantis klaidinamai panašų ženklą, už dyką naudotųsi plačiai žinomo ženklo reputacija. Žodžiai „nesąžiningai pasinaudojama … pranašumais“ reiškia, kad valstybės narės šį kriterijų gali taikyti lanksčiai. Pavyzdžiui, nuoroda į plačiai žinomą ženklą dėl pateisinamų komercinių priežasčių, tokių kaip atsarginių dalių pardavimas, nėra nesąžininga ir todėl turėtų būti leistina.

4.6. *1 dalies c punktas*. c punkte yra numatyta 2 straipsnio 3 dalies a punkto iii papunktyje nurodyto bendrojo principo išimtis – būtent tai, kad nustatant, ar ženklas yra plačiai žinomas, valstybė narė neturi reikalauti, kad jis būtų žinomas plačiajai visuomenei. Tačiau gali būti reikalaujama, kad ženklas plačiajai visuomenei būtų žinomas, jei tam ženklui turi būti suteikta apsauga pagal 4 straipsnio 1 dalies b punkto ii ir iii papunkčius.

4.7. *1 dalies d punkte* yra išaiškinta, kad teisės, įgytos prieš ženklui tampant plačiai žinomam valstybėje narėje, neturėtų būti laikomos prieštaraujančiomis plačiai žinomam ženklui. Tačiau yra viena svarbi tos taisyklės išimtis, būtent atvejai, kai ženklas buvo naudojamas arba buvo įregistruotas, arba paraiška jį įregistruoti buvo paduota nesąžiningai.

4.8. *2 dalis*. Šios straipsnio dalies tikslas – užtikrinti, kad tais atvejais, kai yra numatyta ženklo registracijos užprotestavimo tvarka, plačiai žinomų ženklų savininkai turėtų teisę užprotestuoti ženklo, kuris būtų klaidinamai panašus į jų plačiai žinomą ženklą, registraciją. Galimybė užprotestuoti ženklų registraciją dėl to, kad jie yra klaidinamai panašūs į plačiai žinomą ženklą, plačiai žinomų ženklų savininkams suteikia galimybę anksti pradėti ginti savo ženklus. Nuoroda į 1 dalies a punktą protestų nagrinėjimą apriboja reikalavimu tokį nagrinėjimą taikyti tik su painiojimu susijusiais atvejais. Taigi tais atvejais, kai yra kaltinama ženklo menkinimu, protestai neturėtų būti nagrinėjami.

4.9. *3 dalies a punktas*. Pagal a punktą laikotarpis, per kurį ženklo registracija turi būti pripažinta negaliojančia, skaičiuojamas nuo tos dienos, kai Tarnyba paskelbė apie registraciją, nes anksčiausiai nuo šios datos galima tikėtis, kad plačiai žinomo ženklo savininkas gaus oficialų pranešimą apie klaidinamai panašaus ženklo registraciją. Tame punkte nustatytas terminas prasideda tą dieną, kai Tarnyba paskelbia apie registraciją, ir baigiasi ne anksčiau kaip po penkerių metų.

4.10. *3 dalies b punktas*. Jei kompetentinga institucija ženklo registracijos pripažinimo negaliojančia procedūrą gali pradėti savo iniciatyva, manoma, kad klaidinamą panašumą į plačiai žinomą ženklą taip pat derėtų laikyti pagrindu registraciją pripažinti negaliojančia.

4.11. *4 dalyje* plačiai žinomo ženklo savininkui yra numatyta dar viena ženklo apsaugos priemonė, būtent teisė reikalauti, kad kompetentinga institucija uždraustų naudoti klaidinamai panašų ženklą. Kaip ir teisei reikalauti pripažinti registraciją negaliojančia pagal 3 dalį, teisei reikalauti, kad būtų uždrausta naudoti klaidinamai panašų ženklą, taip pat nustatomas bent penkerių metų terminas. Tačiau tais atvejais, kai klaidinamai panašus ženklas yra naudojamas, mažiausiai penkerių metų laikotarpis turi būti skaičiuojamas nuo to momento, kai plačiai žinomo ženklo savininkas sužinojo apie klaidinamai panašaus ženklo naudojimą. Tai reiškia, kad neprivalu uždrausti naudoti ženklą, kuris yra klaidinamai panašus į plačiai žinomą ženklą, jei plačiai žinomo ženklo savininkas bent penkerius metus sąmoningai toleravo tokį naudojimą. Klausimas, ar tai, kad apie klaidinamai panašaus ženklo naudojimą žinojo licenciatas, reiškia, kad apie tai žinojo plačiai žinomo ženklo savininkas, šioje dalyje nenagrinėjamas, todėl jį reikia spręsti vadovaujantis taikytina teise.

4.12. *5 dalies a ir b punktuose* yra nustatyta, kad pagal 3 ir 4 dalis nėra jokių registracijos pripažinimo negaliojančia arba uždraudimo naudoti ženklą senaties terminų, jei ženklas buvo nesąžiningai įregistruotas arba naudojamas.

4.13. *5 dalies c* punkte yra numatytas vienas galimas kriterijus, taikytinas nustatant nesąžiningumą.

4.14. *6 dalis.* Esant situacijai, kai į plačiai žinomą ženklą klaidinamai panašus ženklas buvo įregistruotas sąžiningai, bet niekuomet nebuvo naudojamas, plačiai žinomo ženklo savininkui gali kilti tam tikrų problemų. Tokiais atvejais dažniausiai vadovaujamasi nacionalinių arba regioninių įstatymų nuostatomis, numatančiomis panaikinti ženklo, kuris tam tikrą laiką nebuvo naudojamas, registraciją. Tačiau jei tokio reikalavimo dėl naudojimo įstatymuose nėra, galima tokia situacija, kai į plačiai žinomą ženklą klaidinamai panašus ženklas yra sąžiningai įregistruotas, bet jis niekuomet nenaudotas, todėl nepatraukė plačiai žinomo ženklo savininko dėmesio. 6 dalies tikslas – išvengti situacijų, kai plačiai žinomo ženklo savininkui dėl pagal 3 ir 4 dalis nustatytų terminų užkertamas kelias ginti savo teises.

5 straipsnio paaiškinimai

5.1. *Bendri paaiškinimai*. 5 straipsnyje yra nurodytos ženklo apsaugos priemonės, kurias valstybės narės turi užtikrinti, jei plačiai žinomas ženklas yra klaidinamai

panašus į įmonę identifikuojantį ženklą. Šio straipsnio nuostatos iš esmės yra tokios pat, kaip ir 4 straipsnio nuostatos, bet jose atsižvelgiama į įmones identifikuojančių ženklų specifiškumą. Pagrindiniai ženklų ir įmones identifikuojančių ženklų skirtumai yra šie: i) ženklai skiria prekes ir (arba) paslaugas, o įmones identifikuojantys ženklai skiria įmones; ii) ženklus įregistruoja nacionalinės arba regioninės institucijos (dažniausiai prekių ženklų įstaigos), tuo tarpu įmones identifikuojančius ženklus gali įregistruoti administracinės institucijos, kurios įvairiose valstybėse gali būti skirtingos, arba jie gali būti visai neregistruojami.

5.2. Toms 5 straipsnio dalims, kurios sutampa su 4 straipsniu, tinka 4 straipsnio paaiškinimai.

5.3. *2 ir dalys*. Žr. 5.2 punkte pateiktus paaiškinimus.

6 straipsnio paaiškinimai

6.1. *Bendri paaiškinimai*. Apie jurisdikciją sąmoningai nekalbama, ir spręsti jos klausimą paliekama valstybėms narėms, kuriose yra siekiama ženklo apsaugos. Taigi ieškovas, pareikšdamas ieškinį dėl to, kad plačiai žinomas ženklas būtų apsaugotas ir nebūtų įregistruotas kaip domeno pavadinimas, turi nustatyti, kad valstybėje, kurioje yra pareiškiamas ieškinys, kompetentingos institucijos jurisdikcija ieškovui yra taikoma ir kad atitinkamas ženklas toje valstybėje yra plačiai žinomas.

6.2. *1 dalyje* yra apibūdinta viena iš dažniausiai pasitaikančių sąlygų, kuriai esant manoma, kad domeno pavadinimas yra klaidinamai panašus į plačiai žinomą ženklą. Kaip rodo žodis „bent“, tai nėra vienintelis galimas atvejis, kai plačiai žinomas ženklas yra klaidinamai panašus į domeno pavadinimą, ir suprantama, kad valstybės narės gali laisvai numatyti apsaugos priemones kitokiems klaidinamo ženklų panašumo atvejams.

6.3. *2 dalis.* 2 dalyje numatytos apsaugos priemonės yra pačios tinkamiausios konkrečiu atveju, būtent teises pažeidžiančio domeno pavadinimo perdavimas arba panaikinimas.

[Dokumento pabaiga]